

POSTANOWIENIE

30 marca 2026 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Roman Trzaskowski

na posiedzeniu niejawnym 30 marca 2026 r. w Warszawie

w sprawie z powództwa K.G. i W.L.

przeciwko [...] Bank spółce akcyjnej we W.

o zapłatę,

na skutek skargi kasacyjnej K.G. i W.L.

od wyroku Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu

z 25 września 2024 r., I ACa 3484/23,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. obciąża powodów kosztami postępowania kasacyjnego, pozostawiając ich wyliczenie referendarzowi sądowemu.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 25 września 2024 r. Sąd Apelacyjny we Wrocławiu, po rozpoznaniu sprawy w następstwie apelacji stron, w punkcie pierwszym (1) zmienił zaskarżony wyrok Sądu Okręgowego we Wrocławiu z dnia 30 czerwca 2023 r., zasądzający od pozwanego Banku na rzecz powodów 102.458,97 zł i 70.947,28 CHF – w obu przypadkach wraz z bliżej oznaczonymi odsetkami ustawowymi za opóźnienie (pkt I) - oddalający powództwo w pozostałym zakresie (pkt II) oraz rozstrzygający o kosztach (pkt III i IV), w ten sposób, że oddalił powództwo główne i co do kosztów, w punkcie drugim (2) oddalił powództwo ewentualne, w punkcie trzecim (3) oddalił apelację powodów, a w punkcie czwartym (4) orzekł o kosztach postępowania apelacyjnego.

W skardze kasacyjnej, w uzasadnieniu wniosku o jej przyjęcie do rozpoznania, powodowie wskazali przyczynę kasacyjną określoną w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. Ich zdaniem skarga jest oczywiście uzasadniona w następstwie rażąco błędnej wykładni treści art. 189 k.p.c., wbrew bowiem założeniu Sądu wystąpienie z żądaniem ustalenia nieistnienia stosunku zobowiązaniowego ze względu na nieważność umowy kredytu, nie stanowi *condicio sine qua non* zasądzenia zwrotu świadczenia nienależnego, gdyż nieważność stosunku zobowiązaniowego może być ustalona przesłankowo.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Z art. 398¹ § 1 k.p.c. wynika, że skarga kasacyjna przysługuje co do zasady od prawomocnych orzeczeń sądów drugiej instancji, a więc orzeczeń wieńczących dwuinstancyjne postępowanie sądowe, w którym sądy obu instancji dysponują pełną kognicją w zakresie faktów i dowodów. Jednakże zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania tylko wtedy, gdy w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. W zamyśle ustawodawcy skarga kasacyjna stanowi zatem nadzwyczajny środek zaskarżenia, którego rozpoznanie przez Sąd Najwyższy musi być uzasadnione względami o szczególnej doniosłości, wykraczającymi poza indywidualny interes skarżącego, a mającymi swoje źródło w interesie publicznym, w szczególności przez zapewnienie jednolitej wykładni i stosowania prawa. Wyłączną podstawą oceny pod kątem przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania są wskazane w niej przyczyny kasacyjne wraz z uzasadnieniem (art. 398⁴ § 2 k.p.c.).

Zgodnie z utrwalonym stanowiskiem Sądu Najwyższego skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., jeżeli zachodzi niewątpliwa, widoczna na pierwszy rzut oka, tj. bez konieczności głębszej analizy, sprzeczność orzeczenia z przepisami prawa nie podlegającymi różnej wykładni (zob. np. postanowienie Sądu Najwyższego z 24 sierpnia 2016 r., II CSK 94/16, niepubl.) i w wyniku takiego naruszenia prawa zapadło w drugiej instancji

orzeczenie oczywiście wadliwe. O przyjęciu skargi kasacyjnej do rozpoznania nie decyduje samo oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego przez sąd, który wydał zaskarżone orzeczenie, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia (zob. np. postanowienia Sądu Najwyższego z 15 października 2015 r., III CSK 198/15, niepubl.; z 13 kwietnia 2016 r., V CSK 622/15, niepubl.; z 2 czerwca 2016 r., III CSK 113/16, niepubl.; z 27 października 2016 r., III CSK 217/16, niepubl.; z 29 września 2017 r., V CSK 162/17, niepubl.; z 7 marca 2018 r., I CSK 664/17, niepubl.; z 18 kwietnia 2018 r., II CSK 726/17, niepubl.; z 5 października 2018 r., V CSK 168/18, niepubl.).

Skarżący nie wykazali tego rodzaju wadliwości zaskarżonego orzeczenia. Przede wszystkim dlatego, że wbrew ich wywodom podstawą oddalenia przez Sąd Apelacyjny powództwa głównego nie było założenie o ścisłej zależności między żądaniem ustalenia nieistnienia stosunku prawnego a żądaniem zapłaty – uwagi Sądu dotyczące art. 189 k.p.c. miały jedynie charakter konsekwencyjny – lecz z odrzucenia przez Sąd teorii dwóch kondycji i przyjęcia, iż w sytuacji, w której powodowie nie spłacili jeszcze kwoty wypłaconego im kapitału kredytu, nie można mówić o ich zubożeniu. Zważywszy, że podstawy skargi kasacyjnej nie obejmowały zarzutu umożliwiającego podważenie tego poglądu – a Sąd Najwyższy rozpoznaje skargę kasacyjną jedynie w granicach podstaw (por. art. 398¹³ § 1 k.p.c.) - skarga kasacyjna nie mogła być uznana za oczywiście zasadną. Ubocznie można też zauważyć, że również w świetle wyroku Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z dnia 19 czerwca 2025 r. w sprawie C-396/24, Lubreczlik, zaskarżone orzeczenie nie może być uznane za oczywiście nieprawidłowe.

Z tych względów, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., Sąd Najwyższy postanowił, jak w sentencji.

Roman Trzaskowski

(K.L.)

[a.f.]